

Pismo Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników oraz
przyjaciół dzieła
sw. Jana Bosko w inspektorii krakowskiej

Miesięcznik

S W S
Wrzesień
2006

W numerze

JUBILEUSZ 50 lat kapłaństwa i 30 lat delegata SWS

Jubileusz

- ks. Krzysztof Rodzinka

Odpowiedzialni za formację
- za: Wskazania Formacyjne

Tematyka formacyjna

- ks. Krzysztof Rodzinka

Obóz pod egidą SWS

- Aleksander Krawczyński

Kto zarządzał
Stowarzyszeniem?
Aneks

Wychowanie chrześcijańskie
dzisiaj

- list Jana Pawła II

Adres redakcyjny:
Ks. Krzysztof Rodzinka
Ul. Konfederacka 6
30-306 Kraków
email: melon@sdb.krakow.pl

Ks. Michał Szafarski, wieloletni delegat inspektorialny Stowarzyszenia Współpracowników Salezjańskich, świętuje swój jubileusz 50-lecia kapłaństwa. W roku 1956, po dziesięciu latach od wstąpienia do Nowicjatu Towarzystwa Salezjańskiego, przyjął w Oświęcimiu święcenia kapłańskie. Dalej droga za Księdzem Bosko wiodła go poprzez Twardogórę, Przemyśl, Marszałki, Kraków i Skawę. Szczególne zadanie w swej posłudze ks. Michał spełnił dla wspólnot SWS, będąc przez blisko 30 lat (1972-2001) przewodnikiem duchowym, inicjatorem i apostołem Stowarzyszenia. Opatrzność postawiła go w dość przełomowym dla Rodziny Salezjańskiej okresie. Sobór Watykański II oraz Kapituła Specjalna Salezjanów, rzuciły „zielone światło” dla charyzmatu Współpracowników Salezjańskich. W Polsce w Inspektorii św. Jacka, decyzją ówczesnego Inspektora, ks. Augustyna Dziędziela, delegatem inspektorialnym SWS został ks. Michał. Rozpoczęła się pionierska praca nad odnowieniem wizerunku Współpracownika zgodnie z wymaganiami soborowymi Dekretu o Apostolstwie Świeckich oraz wytycznych KGS. Gorliwy pasterz wyszukuje adresy, nawiązuje kontakty z grupami Współpracowników. Zaczyna się okres mentalizacji i przekonywania najpierw salezjanów a potem sióstr salezjanek. Aby przygotować odpowiedni personel i odpowiedzialnych za Stowarzyszenie, ks. Michał głosi konferencje i prelekcje podczas dni skupienia, rekolekcji czy też z okazji zjazdów między dyrektorów. Idea znajduje także swoje miejsce na Kapitułach Inspektorialnych. Owocem Kapituł jest założenie aby przy każdym erygowanym Domu SDB powstała Wspólnota SWS. Do akcji przyłączyły się siostry FMA, pracujące przy naszych placówkach. W marcu 1976 r. w Krakowie odbyło się pierwsze spotkanie odpowiedzialnych za SWS. Obecni byli: ks. A. Dzięziel, ks. M. Szafarski, ks. J. Król, s. J. Wróbel. W kolejnych latach odbywają się sympozja, spotkania formacyjne, letnie kursy WAM (wypoczynek, apostołstwo, modlitwa). W nowo powstałych wspólnotach zaczęto wprowadzać spotkania comiesięczne dla dorosłych, a dla młodych co dwa tygodnie w celu przygotowania ich do pracy w duchu św. Jana Bosko. Od roku 1978 zaczęto w Polsce używać zatwierdzonej przez ks. Generała, nazwy: Salezjański Pomocnik Kościoła. Lata osiemdziesiąte przynoszą bogactwo wielu inicjatyw podejmowanych przez SPK, rozwój oraz umocnienie struktur Stowarzyszenia. Każda wspólnota lokalna SPK posiada działającą Radę, niektóre Wspólnoty posiadają własny lokal, gdzie mogą się gromadzić oraz biblioteczkę. Zaczyna funkcjonować fundusz wspólnotowy. Należy podkreślić pielgrzymkę Rodziny Salezjańskiej w 1983 r, II Światowy Kongres w Rzymie oraz obchody 100-lecia śmierci ks. Bosko w Poznaniu. Podczas kapituły salezjanów ks. Szafarski przedstawił plan rozwoju dla Stowarzyszenia Współpracowników, w którym uwzględnił to co już wypracowały kapituły z lat 1973, 1975 i 1980. Wówczas wprowadzony został w życie Regulamin Życia Apostolskiego. Ustalono, że kursy i konferencje dla Dyrektorów Domów winny omawiać RZA. Znamienne wydarzenia przynoszą lata 90-te związane z przeobrażeniami ustrojowymi i możliwością powrotu do charyzmatu salezjańskiego. Współpracownikami interesują się ludzie młodzi, chętnie angażują się w prace apostołsko-salezjańską. Odbywa się Kongres SPK w Częstochowie, liczne spotkania formacyjne. Zaangażowanie apostołskie wspólnot SWS obejmuje wiele sektorów: apostołat młodzieżowy, rodzinny, działalność charytatywną, apostołat misyjny, działalność na rzecz WSDTS i zakładu oświęcimskiego, redakcję *Nostry* oraz szeroką działalność na rzecz wspólnot parafialnych. Ukoronowaniem tego etapu w historii delegatury ks. Michała Szafarskiego był Kongres Regionalny Europy Centralnej w Krakowie 2000 r.

Dziś z powagą spoglądamy na lata pracy na rzecz Rodziny Salezjańskiej i życzymy Jubilatowi 100 lat.

Ks. Krzysztof Rodzinka

Odpowiedzialni za formację

W Stowarzyszeniu, troska o formację pozostaje odpowiedzialnością kolegią Radców, odpowiednio lokalnych i inspektorialnych. Wśród członków odpowiednich Rad, wskaże się osobę jakiego Radcy (który nie jest Delegatem), który w sposób szczególny będzie zajmował się Formacją; będzie on przedstawiał Radom idee i propozycje do opracowania i do omówienia. Będzie nad tym pracował, pozostając w nieustannym dialogu z Delegatem/ką. Rada lokalna planuje formację Współpracowników własnych Ośrodków, dostosowując do własnych wymagań i potrzeb lokalnych wskazania i pomoce zaofiarowane im przez Radę inspektorialną, która:

- studiuje wymagania formacyjne Ośrodków własnej inspektorii;

- koordynuje i inicjuje przedsięwzięcia zmierzające do zapewnienia wszystkim Ośrodkom regularną i ciągłą aktywność formacyjną;

- popiera formację formatorów;

- opracowuje pomoce formacyjne, uwzględniając ewentualne wskazania Konsulaty

Światowej, także poprzez Radce Regionalnego, jak również używając i dostosowując do sytuacji i do wymagań inspektorialnych pomoce formacyjne opracowane przez Konferencję Narodową/Regionalną lub przez Konsultę Światową.

- Konferencje Narodowe i/lub Regionalne, a także Konsulta Światowa mogą opracować pomoce formacyjne na tematy ogólne lub specyficzne, które uznają za użyteczne dla wzrostu duchowo-apostolskiego Współpracowników.

Różne są środki i okazje sprzyjające formacji ciągłej (por. RZA, art. 38.3). Z tych, które mogą być zaprogramowane i zaproponowane przez Stowarzyszenie, a które nie powinny być zaniebdywane lecz przeciwnie – dobrze przygotowane, wskazujemy:

- okresowe spotkania formacyjne: programują je Ośrodki, uwzględniając przy tym pewien rytm i sposoby odpowiadające wymaganiom lokalnym; niemniej jednak spotkania takie winny odbywać się regularnie i przynajmniej raz na miesiąc; - dni skupienia: Ksiądz Bosko zalecał miesięczne dni skupienia; jeśli z jakiegoś ważnego powodu comiesięczne spotkania tego typu są niemożliwe do przeprowadzenia, wtedy będą one przeprowadzane przynajmniej w „mocnych” okresach roku liturgicznego;

- dwie konferencje roczne: jedna na temat Wiązanki Przełożonego Generalnego, kolejna na temat, który może zostać wybrany przez Radę lokalną lub zasugerowany przez Radę inspektorialną; są to dwa momenty, które trzeba dowartościować, tak by znalazły one oddźwięk w formacji Współpracowników i w życiu Ośrodka;

- rekolekcje: każdego roku, jak tego chciał nasz Założyciel, Współpracownik uczestniczy w kilkudniowych rekolekcjach; w sytuacji, w której zorganizowanie ich na poziomie lokalnym przysparza wiele trudności, można starać się zorganizować je w obrębie większego okręgu,

obejmującego kilka Ośrodków, bądź na poziomie inspektorialnym;

za: *Wskazania Formacyjne*

Tematyka formacyjna i zadania

Podczas ostatniej sesji Konferencji Krajowej, która odbyła się w Pile 1.04.2004 dyskutowano o tematyce formacyjnej we wspólnotach lokalnych. Najczęściej wykorzystywanym na spotkaniach są:

- Wiązanka ks. Generała na rok 2006

- Encyklika Benedykta XVI

- Lokalne wydarzenia Kościoła

- Dokumenty Zgromadzenia

Inspektorialny plan wychowawczo-duszpasterski na rok 2006/2007 dla salezjanów SDB w inspektorii św. Jacka podejmuje problematykę troski o specyfikę charyzmatu powołania salezjańskiego. To zadanie pragnie zrealizować poprzez następujące linie tematyczne:

1. Pogłębiać salezjańskie rysy duchowości i posłannictwa

2. Przeżywać swoje powołanie w wierności systemowi przewencyjnemu

3. Troszczyć się o aktualizację propozycji powołaniowej i weryfikację pracy formacyjnej dla wzrostu w charyzmacie salezjańskim.

Konsulta Światowa SWS skupia się nad problematyką Nowego Regulaminu i Statutu, który zostanie na Kongresie oficjalnie zatwierdzony a następnie wprowadzany w życie. Temu wydarzeniu zostanie poświęcone grudniowe spotkanie w Krakowie.

Ponadto Konsulta Światowa SWS wyznaczyła do roku 2008 konkretne zadania do zrealizowania we wspólnotach lokalnych:

1. Dowartościować (zaktywizować) każdego Współpracownika

2. Usprawnić komunikację i informację

3. Pobudzać solidarność ekonomiczną

4. Dążyć do uzyskania cywilnej osobowości prawnej

ks. Krzysztof Rodzinka

Studium Formacyjne w Częstochowie

Studium formacyjne dla Stowarzyszenia Współpracowników Salezjańskich pod hasłem " Statut i Regulamin podstawą tożsamości Współpracowników Salezjańskich" odbędzie się w dniach 29.09 do 1.10 w Częstochowie . Organizatorem jest ks. Jan Gondro.

Studium stawia sobie za cel wprowadzić świeckich zainteresowanych duchem ks. Bosko w treść Statutu i Regulaminu, który w dniach Kongresu Światowego (od 9.11.do 12.11.2006 roku) zostanie przyjęty.

Kongres SWS odbędzie się w Rzymie.

Rada Inspektorialna SWS

Spotkanie Rady odbędzie się w Krakowie 24.09.06 r. Jest to zarazem dzień uroczystości jubileuszowych byłego delegata SWS, ks. Michała Szafarskiego.

Tematem obrad będzie Światowy Kongres SWS w Rzymie. Rada także po raz pierwszy spotka się z Inspektorem, ks. Markiem Chrzanem.

Młodzieżowy obóz na Słowacji pod egidą SWS

Z placu przy kościele św. Stanisława Kostki w Krakowie na Dębnikach w dniu 6.07.06 r. po oficjalnym powitaniu wszystkich przybyłych osób nastąpił o godz. 10.30 upragniony wyjazd na obóz do Kuneradu (Słowacja). Organizatorem tegorocznego wypoczynku od 6.07 – 16.07.2006 r. był tutejszy Saltrom w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Współpracowników. Obóz miał charakter typowego obozu katolicko – skautowskiego. Na długo przed obozem zostały opracowane zadania, z jakimi uczestnikom przyjdzie się zmierzyć podczas tego pobytu oraz postawiono na główne aspekty wychowania młodzieży, jakimi są moralność, etyka i patriotyzm. Już pierwszego dnia po przyjeździe na miejsce i zakwaterowaniu się uczestnicy wyruszyli w teren według otrzymanego szkicu, celem zapoznania się z tutejszą okolicą.

Do głównych zadań, które zostały przygotowane do zrealizowania przez uczestników należy zaliczyć:

wykonanie totemów, utrzymanie czystości w miejscu zakwaterowania i na terenie obozu, budowa zapory i spiętrzenie wody na 75 cm, budowa pieca i wypalanie naczyń ulepionych z gliny, budowa form gipsowych i odlewy z cyny własnych wyrobów, budowa ognisk, przeprawy na linie przez strumyki, wykonanie pożywienia w warunkach polowych (pieczenie chleba), zbieranie grzybów, szkicowanie krajobrazu w terenie przygodnym, pomoc w kuchni, hartowanie ducha i tężyzny fizycznej poprzez liczne marsze szlakami górskimi, zdobywanie szczytów widokowych oraz wypadki na azymut, codzienne uczestniczenie w Eucharystii, liczne zawody sportowe, nocne alarmy, podchody leśne, kąpiel i plażowanie, zwiedzanie miast i okolic, obcowanie z naturą itp.

Do głównych celów, które zostały przedstawione to: wspólna integracja młodzieży, wspólna odpowiedzialność w zastępach (jeden za wszystkich – wszyscy za jednego), zdrowa i uczciwa rywalizacja między zastępami (gdzie nie było przegranych), bezinteresowna pomoc humanitarna w terenie oraz udzielanie pierwszej pomocy w razie nagłej potrzeby, praca etycznie – moralna w każdym zastępie indywidualna, karność i dyscyplina w razie naruszenia regulaminu obozowego – raporty karne i rachunek sumienia, Msze św. a w nich specjalnie przygotowane rekolekcje, wspólne apele (poranny i wieczorny), ukazywanie Boga w otaczającej nas przyrodzie, uczenia patriotyzmu i bycia Polakiem na Słowackiej ziemi i we współczesnym świecie.

Na obozie niezastąpioną osobą był kapelan obozowy ks. Krzysztof Rodzinka oraz Komendant Obozu dh hm. Aleksander Krawczyński, który przyjechał tu z Lublina ze Stowarzyszenia Współpracowników Salezjańskich. Na obozie młodzież zapoznała się z podstawowymi elementami skautingu, oraz nowymi warunkami bytowymi. Tutaj uczestnicy musieli wykazać się swoimi umiejętnościami i talentami, aby wykonać poszczególne zadania, które mieli do zrealizowania. Ponieważ uczestnicy nie mogli liczyć na rodziców, to

automatycznie musieli poszerzyć swój zakres podstawowych codziennych obowiązków, do jakich należy utrzymanie czystości, drobne przepierki i prasowanie, pokonywanie nowych problemów, które musieli sami na miejscu pokonywać. Nie były to sprawy łatwe pierwszych oczywiste zwłaszcza w pierwszych dniach pobytu u niektórych uczestników. Jednak z czasem problemy te zostały opanowane i można było przystąpić do realizacji trudniejszych zadań. Nie obyło się bez licznych kontuzji podczas pobytu. Najczęściej były to otarcia stóp, nadwężenia kostek u nóg, drobne otarcia na łokciach, a nawet jedno złamanie palców u ręki zakończone założeniem gipsu. Były też i przyjemniejsze chwile, jakimi są uroczystości urodzinowe i pochwały uczestników za pracę. Podczas obozu uczestnicy mieli możliwość kąpieli i plażowania na basenie w miejscowości Jareckie Teplice oraz wycieczkę autokarową do Terchova, gdzie pojmano i zabito sławnego zbója Janosika.

Dzisiaj możemy powiedzieć już, że wszystkie te zadania i cele zostały zrealizowane na obozie w 100%. Młodzież pochodząca z różnych środowisk społecznych potrafiła bardzo dobrze się ze sobą zintegrować. Każdy uczestnik zrozumiał, że swoją postawą moralną pracuje dla dobra swojego zastępu. Z początkowej liczby 10% przystępujących do komunii św. liczba osób wzrosła w ostatnim dniu aż do 70 %. Młodzież dobrze oswoiła się z życiem i regulaminem obozowym, do których nabrała powoli odpowiedniego respektu i szacunku. Codzienne musztry i walka z podstawowymi nałogami takimi, jak np. palenia papierosów doprowadziły do pozytywnych rezultatów i ograniczenia ich konsumpcji. Na obozie zarówno kadra, jak i uczestnicy świetnie się bawili i wypoczywali w sposób czynny. Na końcu trzeba zaznaczyć, że cała kadra obozowa pracowała nieodpłatnie z młodzieżą, co w dzisiejszych czasach jest już rzadkością. Obecnie młodzież po obozie utrzymuje nadal swoje więzi i spotyka się ze sobą na Dębnikach.

Dziękujemy wszystkim za wspólną zabawę i do zobaczenia za rok!

Aleksander Krawczyński

Ze Statutu Programu Życia Apostolskiego (tekst odnowiony)

Salezjanie Współpracownicy żyją swoją wiarą we własnej rzeczywistości świeckiej. Biorąc natchnienie z apostolskiego programu księdza Bosko odczuwają żywą jedność z innymi członkami Rodziny Salezjańskiej. Po bratersku i w zjednoczeniu angażują się w to samo posłannictwo młodzieżowe i ludowe. W sposób odpowiedni do swoich warunków i konkretnych możliwości, pracują dla dobra Kościoła i społeczeństwa. Art. 3

...okazują wszędzie troskę o wychowanie i ewangelizację, tak jak to czynił ks. Bosko, aby uformować uczciwych obywateli i dobrych chrześcijan... Art. 9

Kto zarządzał Stowarzyszeniem? Aneks ostatnich 15 lat

ROK	KOORDYNATOR	INSPEKTOR	DELEGAT
1991	Stanisław Bieda	Ks. Piotr Biegus	Ks. Michał Szafarski
1992			
1993			
1994		Ks. Marian Dziubiński	
1995			
1996			
1997	Marta Zając	Ks. Tadeusz Rozmus	Ks. Krzysztof Rodzinka
1998			
1999			
2000			
2001			
2002	Janina Błazej		
2003			
2004			
2005			
2006			

Koordinator?

Wybór nazwy jaką należy tytułować osobę, która w Radzie spełnia funkcję kierowniczą i reprezentatywną, przechodził zmienne koleje w rewizji Regulaminu. Wchodziły w grę nazwy: przewodniczącego, sekretarza-przewodniczącego, koordynatora lub sekretarza-koordynatora. Obecny Regulamin określił jako: Koordynator.

Koordynatora wybiera Rada spośród swoich członków na okres trzech lat, z możliwością ponowienia kadencji na kolejne trzy lata.

Słowa mają swoją historię, nabierają ważnego znaczenia, które zmienia się zależnie od miejsca. Najbardziej jednak liczy się zadanie jakie ma być przypisane do osób, które mają za nie ponosić odpowiedzialność.

Komentarz do Regulaminu

Wychowanie chrześcijańskie dzisiaj

List Jana Pawła II w setną rocznicę śmierci św. Jana Bosko (fragment)

Kościół poczuwa się do bezpośredniej odpowiedzialności za sprawy wychowania, jest on bowiem zawsze obecny tam, gdzie chodzi o człowieka: *człowiek jest pierwszą drogą, po której winien kroczyć Kościół w wypełnianiu swego posłannictwa*. To oczywiście wymaga szczególnego umiłowania młodzieży.

Idźmy do młodzieży: oto pierwszy i podstawowy wymóg wychowawczy. *Bóg posłał mnie do młodzieży* – w tym stwierdzeniu św. Jana Bosko dostrzegamy podstawowy wybór jego apostołatu, skierowany do młodzieży ubogiej, pochodzącej z ludu, do młodzieży najbardziej narażonej na niebezpieczeństwa.

Warto przypomnieć wspaniałe słowa skierowane przez księdza Bosko do jego chłopców, które stanowią prawdziwą syntezę jego zasadniczego wyboru apostołskiego: *Wierzcie mi, że wszystko czym jestem, jest całkowicie dla was, dniem i nocą, rano i wieczorem, w każdej chwili. Nie mam innego celu, jak tylko troskę o wasze dobro moralne, umysłowe i fizyczne. Dla was się uczę, dla was pracuję, dla was żyję i także dla was gotów jestem oddać życie*.

Jan Bosko doszedł do całkowitego oddania się młodzieży, często pośród największych trudności, dzięki szczególnej i głębokiej miłości, to jest dzięki owej wewnętrznej mocy, która łączyła w nim nierozdzielnie miłość Boga i miłość bliźniego. W ten sposób potrafił on stworzyć syntezę działalności ewangelicznej i wychowawczej. Jego troska o ewangelizację młodzieży nie ogranicza się tylko do katechezy i do liturgii, ani tylko do tych aktów religijnych, które wymagają wyraźnego praktykowania wiary i do niej prowadzą, lecz obejmowała szerokie dziedziny życia młodzieży. Była ona obecna w procesie formacji ludzkiej, świadoma braków, ale zarazem pełna nadziei na stopniowe dojrzewanie, bowiem słowo Ewangelii powinno być zasiewane w codziennej rzeczywistości, aby młodzież prowadzić do wielkodusznego zaangażowania się w życie. Ponieważ młodzież przeżywa okres szczególnie ważny z punktu widzenia wychowania, w ciągu trwania procesu wychowawczego powinno ją podtrzymywać zbawcze orędzie Ewangelii, a wiara winna być czynnikiem integrującym i oświecającym osobowość.

Wymaga to podjęcia pewnych decyzji. Wychowawca musi odznaczać się szczególną wrażliwością na wartości i instytucje kulturalne, oraz pogłębiać znajomość nauk humanistycznych. Uzyskane w ten sposób kwalifikacje staną się ważnym narzędziem wspierającym program skutecznej ewangelizacji. Po wtóre, wychowawca musi trzymać się specyficznej drogi pedagogicznej, która z jednej strony precyzuje dynamikę rozwojową ludzkich sprawności, z drugiej zaś kształtuje w młodzieży warunki do udzielania swobodnej i stopniowej odpowiedzi.

Będzie się nadto troszczył o to, aby proces wychowawczy podporządkować religijnemu celowi zbawczemu. Wszystko to wymaga nie tylko włączenia w proces wychowawczy pewnych momentów z zakresu nauczania religii i przeżyć związanych z kultem; stawia żądania idące daleko głębiej, żądania udzielenia wychowankom pomocy w otwarciu się na wartości absolutne oraz wyjaśnienia życia i historii w świetle wielkości i bogactw Misterium.

W Kościele i w świecie całościowa wizja wychowawcza, jaka wcielał Jan Bosko, oznacza realistyczną pedagogię świętości. Trzeba jak najszybciej przywrócić prawdziwe pojęcie „świętości” jako elementu życia każdego wierzącego. Może nigdy tak bardzo jak dzisiaj wychowanie nie było nakazem życiowym i społecznym, który wymaga zajęcia stanowiska i zdecydowanej woli formowania dojrzałych osobowości.